

Inför Svenska/Sva 1

En repetition av grundskolans svenska
och svenska som andraspråk

Facit

Tala

Retorik – Konsten att tala

- 1) Retorik handlar om att träna på att bli en bättre talare
- 2) Redan 500 före vår tideräkning
- 3) I Grekland
- 4) En känd, grekisk filosof, som arbetade fram en modell för det som han ansåg vara det viktigaste inom retoriken.
- 5) Lógos, Éthos och Páthos

Att analysera ett tal

Förslag:

- 1) Han vill visa att dessa papper är jätteviktiga eftersom de är ett bevis på att han hör hemma i Sverige. Han vill också visa och peka på att många inte har ett pass och att de då inte får höra hemma i det land där de bor. Han tycker inte om att det är så.
- 2) Eftersom passet är ett bevis på att han inte är en främling så är det han utsätts för på grund av sin hudfärg inte främlingsfientlighet. Det är rasism.
- 3) Att få känna sig säkert i Sverige.
- 4) Att få det jobb som hans meriter (utbildning och erfarenhet) borde ge honom. Att få rätten att säga vad han tycker och att få bli sedd som en del av samhället.
- 5) Sin uppfinningsrikedom, sin kreativa förmåga och energi och sin kärlek till landet.

[Elevens egna svar ...](#)

Några korta tips från retorikexperten

- 1) För att livet fungerar så. DU måste kunna få folk att förstå och du måste kunna övertyga för att få din vilja igenom.

[Elevens egna svar ...](#)

Att fånga en publik

- 1) När poeten skriver dikter som han framför inför publik. Det kallas **estradoet** på svenska.
- 2) [Elevens egna svar.](#)
- 3) Han kör ett skämt, han improviserar och låter publikens reaktioner styra. Han är ärlig och bjuder på sig själv.

[Elevens egna svar ...](#)

Argumentera

Debatt om läxor

- 1) Läxor regleras inte i skollagen.
- 2) Eftersom alla individer har olika förutsättningar i hemmet så blir läxor som inte individanpassas odemokratiska.
- 3) **Två av följande orsaker ska finnas i svaret:**
 - Föräldrar som jobbar sent kanske inte är där när läxorna måste göras.
 - Föräldrarna kanske inte kan språket så bra, och förstår därför inte vad deras barn ska göra.
 - Föräldrarna kanske missbrukar t.ex. alkohol eller droger och eleven måste klara sig själv.
 - Föräldern kanske inte har tid, för att föräldern har flera barn att hjälpa, skjutsa och laga mat till.
- 4) Att man lär sig bäst av att repetera.

5) Repetition är bra, men läxorna måste i så fall vara anpassade utifrån varje individ och de förutsättningar som varje elev har hemma.

Elevens egna svar ...

Studieteknik

Övning: Studieteknik, faktatext

- 1) Fotosyntes betyder att något sätts samman med hjälp av solenergi. Fotosyntesen sker i små gröna "korn" i växternas celler som syns. Det är de som gör bladen gröna.
- 2) Växter behöver ljus för att överleva. Utan ljus står fotosyntesen stilla och växten får ingen mat att leva av. Den svälter helt enkelt ihjäl.
- 3) Av glukos från fotosyntesen kan växter göra stärkelse och cellulosa. Cellulosan kan sedan hjälpa en växt att bli större och starkare. Cellulosa är till exempel bra byggmaterial i trädstammar.
- 4) Glukos ger växten mat och byggmaterial så att den kan växa.

Skriva

Övning: Skiljetecken

När Emma vaknade på morgonen kände hon sig konstig, hon hade ont i huvudet och munnen var alldeles torr. Hon ropade på sin mamma:

– Mamma kan du komma hit med febertermometern? Jag tror att jag har feber!

Mamma kom springande med termometern.

– Hur mår du? frågade hon.

– Inte så bra, sa Emma.

– Du får stanna hemma från skolan, sa mamma. Hon gick till köket för att hämta ett glas vatten till Emma.

– Tack, vad gott, sa Emma när mamma kom med vattnet.

Att skriva om sitt liv

Styckena har nedan markerats med blankrad:

Memoarer kallas också för SJÄLVBIOGRAFIER och är böcker där personer skriver om saker de upplevt. Ibland skriver de tillsammans med en författare. Så gjorde till exempel Zlatan Ibrahimovic' i sin bok *Jag är Zlatan Ibrahimovic*, där både han och David Lagercrantz står som författare, med kommentaren "berättat för David Lagercrantz". Zlatan har alltså pratat och en författare har skrivit ner hans ord och gjort texten till en memoar eller självbiografi.

När andra personer skriver om en känd person kallas det istället för biografi. En annan idrottsstjärna som skrivit sina memoarer tillsammans med författare är Patrik Sjöberg, som skrev *Det du inte såg* tillsammans med Martin Lutteman. I den avslöjade han hur hans höjdhoppstränare hade utnyttjat både honom och andra pojkar sexuellt.

Det finns en hel **genre** med böcker där författare skriver om hur hemskt de hade det som barn. De kallas ofta för BOATS, som är en förkortning av Based On A True Story (baserad på en sann händelse). Många tycker att dessa böcker är bra och gripande. En av de första och kanske mest kända böckerna är *Pojken som kallades Det, ett barns kamp för att överleva* av Dave Pelzer, som berättar om hur hans mamma behandlade honom mer som ett djur än en människa. *

I 438 dagar satt journalisterna Johan Persson och Martin Shiblye fängslade i Etiopien. De tog sig in i Etiopien för att undersöka hur oljeindustrin fungerade och blev gripna av soldater. Persson och Shiblye överlevde och när de kom hem skrev de en bok om sina upplevelser. Den fick titeln *438 dagar Vår berättelse om storpolitik, vänskap och tiden som diktaturens fångar*.

Många kända personer får biografier skrivna om sig. Om de fortfarande lever är de ofta inblandade i skrivprocessen och linjen mellan vad som är en biografi och vad som är en självbiografi blir ibland suddig.

Tycker du om att läsa memoarer och biografier? Vilken känd person skulle du vilja läsa om? Vad skulle titeln på boken om ditt liv heta? Varför?:

*

En alternativ styckeindelning som också kan fungera:

Det finns en hel **genre** med böcker där författare skriver om hur hemskt de hade det som barn. De kallas ofta för BOATS, som är en förkortning av Based On A True Story (baserad på en sann händelse).

Många tycker att dessa böcker är bra och gripande. En av de första och kanske mest kända böckerna är *Pojken som kallades Det, ett barns kamp för att överleva* av Dave Pelzer, som berättar om hur hans mamma behandlade honom mer som ett djur än en människa.

Tidningstexter

Var: I Göteborg, på E20 mot Lerum.

När: Under fredagseftermiddagen

Vad: Två bilar kolliderade .

Krönika

- 1) Han besöker sin gamla skola och blir påmind.
- 2) Det var första dagen på gymnasiet och han ville ha sina favoritjeans på sig eftersom han fick snygga ben i dem.
- 3) De låg kvar i tvättmaskinen, var fuktiga och luktade mögel.
- 4) Klasskompisar gick fram till Alex

och sniffade i luften eftersom det luktade mögel om hans jeans.

5) För att Alex hade ett överbett som de tyckte påminde om en hästs tänder.

6) De brukade gnägga när han gick förbi.

7) Det var hans sätt att försöka överleva i en vardag där eleverna var elaka mot varandra.

8) Han tycker att tonåren är en tid man bara måste ta sig igenom och glömma. Han tycker inte, som många andra gör, att det är en tid man kan lära sig något av.

Intervju med Christoffer Carlsson

- 1) Fallet Vincent Franke
- 2) Kriminolog
- 3) Som kriminolog kan man ganska mycket om brott, brottslingar och polisarbete. Man förstår inte bara hur poliser arbetar utan också vad som kan få en viss person att begå ett visst brott. För en deckarförfattare är sånt användbart.
- 4) Leo Junker
- 5) Polis
- 6) Han är född och uppvuxen i Salem. Han är en ganska hoppfull person, men saker har hänt och han mår därför dåligt. Det gör honom till en rätt dålig polis för tillfället.
- 6) Han föreställer sig och dagdrömmer fram den. Då är allting möjligt. Vad som helst kan hända i tanken. Sen när han börjar skriva så ser han vilka tankar som passar in i berättelsen. Som författare måste man göra val som gör att berättelsen blir trovärdig.

Läsa

Intervju med Johanna Lindbäck, läsambassadör 2013–2015

- 1) Mellan 2013–2015 var hon den nationella läsambassadören i Sverige.
- 2) Man måste vara antingen barn- & ungdomsboksförfattare eller illustratör.
- 3) Hon har jobbat som gymnasielärare i svenska och engelska och är numera författare.
- 4) För att vi i Sverige var tidiga med att anamma internet. Kvalificerad text (tidningar och böcker) har fasats ut för mer underhållning som spel, tv-serier, filmer och att hänga på sociala medier. Även om det inte är fel så innebär det att vi läser mindre och får därför mindre träning i att bli bra läsare.
- 5) **Elevers eget svar.**
- 6) Hon menar att läsning är något som berör allt och alla. Det är inte bara i skolan vi behöver läsning. Därför är det ett samhällsproblem om vi inte är bra på att läsa.

[Elevers egna svar ...](#)

En självbiografisk text: Stjärnlösa nätter av Arkan Asaad

- 1) 1980 i Kirkuk i norra Irak
- 2) 1983
- 3) Han tränar idag ungdomar i taekwondo.
- 4) 2011
- 5) Stjärnlösa nätter
- 6) Blod rödare än rött

En viktig bok om rätten att välja

- 1) Den handlar om Amàr från Kurdistan. Hans pappa älskar sitt hemland och vill åka dit med Amàr för att gifta bort honom med hans kusin. Amàr ställs inför ett svårt val – att protestera och inte visa respekt

för sin familj, och att behöva välja bort kärleken.

- 2) Amina är Amàrs kusin och den flicka han eventuellt måste gifta sig med i ett arrangerat bröllop.
- 3) Då visar han inte sin familj respekt, han sviker dem.
- 4) **Förslag:** Amàr kämpar för att ta kontroll över sitt liv och den situation han har hamnat i. Amina, som ung kvinna, står helt utan kontroll och måste acceptera att låta sig kontrolleras av traditioner och andras viljor.
- 5) Boken tar upp ett viktigt problem som många tonåringar ställs inför runtom i världen. Det är viktigt att samhället inte sviker och blundar för detta.

ur Stjärnlösa nätter

- 1) Zoran och Kari
- 2) De har smugglat in mat till sin bror och pappan är mycket arg.
- 3) Amàr vill inte gifta sig såsom hans pappa planerat att han ska.
- 4) Han tycker att Amàr ska gifta sig med Amina och bilda familj eftersom Amina är en kurdisk flicka. Amina kan inte göra något dumt mot Amàr eftersom pappan då kan komma och läxa upp henne. Med en svensk flicka har han inte den makten/möjligheten.
- 5) Han vill lära sig av sina egna misstag och vara vuxen.
- 6) Smärtan blir ett sätt för honom att känna sig levande.
- 7) **Exempel:** ” Jag vill inte ha något med den här störda familjen att göra och jag kommer aldrig att resa tillbaka till Kurdistan mer er.”

[Elevers egna svar ...](#)

Släppa väder

- 1) **Förslag:** En kvinna, en man och en hund befinner sig i ett rum. Det råder en tyst och spänd stämning i rummet. Kvinnan känner lukten av en fis och vill säga något för att visa att det inte är hon, men hon vet inte hur hon ska ta upp det utan att göra mannen generad.
- 2) En man, en kvinna och en hund.
- 3) **Förslag:** Under någon minut. En fis-lukt hänger inte kvar längre än så och kvinnan kan känna av den medan hon funderar.
- 4) Hon är osäker, men misstänker hunden som har ätit en hel limpa på morgonen.

Elevens egna svar ...

”Det andra målet”

- 1) Ett
- 2) Han låter sig svepas med och börjar ljuga. När åhörarna låtsas att de tror på honom väljer han att fortsätta lögnen.
- 3) **Förslag:** ” Du tvekar ett par sekunder och hinner se att dom har genomskådat dig, att dom har förstått hur det egentligen ligger till.”
- 4) De är snälla och vill höra honom berätta ändå.
- 5) **Elevens eget svar.**

En klassisk novell

- 1) 1869 på Östermalm i Stockholm
- 2) Han skrev krönikor, essäer och recensioner för flera tidningar.
- 3) 1895
- 4) Två av följande böcker ska finnas med i svaret:
 - Martin Bircks ungdom
 - Den allvarsamma leken
 - Doktor Glas
 - Historietter
 - Främlingarna

- 3) Huvudpersonen blir kär men har inte råd att gifta sig och tvingas därför gifta sig med en annan rikare person. Söderberg skrev om en liknande berättelse i sin tidigare självbiografi.
- 4) Märta
- 5) Hon var en kvinna som Söderberg träffade medan han var gift med Märta. Söderberg fick en dotter tillsammans med Emilie Voss. Han skiljde sig efter några år med Märta.

Pälsen

- 1) Vid tretiden på julafton.
- 2) Han behöver låna pengar.
- 3) För att Henck har blivit överkörd av en droska och hans rock har slitits sönder på en spik eller en skruv.
- 4) **Förslag:** Han tror att folk skulle visa honom mer aktning och respekt. Han tror att hans fru skulle tycka bättre om honom om han hade pengar.
- 5) Hon har inlett ett förhållande med honom sedan han börjat bära päls eftersom pälsen är ett tecken på rikedom.
- 6) Hon var fattig och ville bli gift. Den hon egentligen var intresserad av friade aldrig till henne.
- 7) Häradshövding John Richardt
- 8) Han har förstått att hans fru har ett förhållande med Richardt.
- 9) När han vandrade hem klädd i pälsen fick han för en stund känna sig betydelsefull och folk kände inte igen honom. Han kunde låtsas vara någon annan, någon med pengar.

Språket i novellen

1) **Förslag:** Doktor Henck behöver låna pengar och besöker sin vän Häradsövding John Richardt för att låna pengar. På vägen dit blir han påkörd och hans rock går sönder. Rickardt lånar honom sin päls och för en stund kan Henck låtsas att han är någon annan. Samtidigt känner hans fru inte igen honom när han kommer hem. Hon tror han är Rickardt som hon har ett hemligt förhållande med. Henck förstås att hon bedragit honom. Pälsen får honom alltså att känna både glädje och sorg.

2) **Förslag: Ty:** För att, eftersom

Elevens egna svar.

I folkviseton

- 1) Stark
- 2) Att ingenting kan tygla eller styra kärleken och de starka känslor som kärlek innebär.
- 3) **Förslag:** Rosen är, precis som kärleken, stark och kan växa där man minst anar det. På samma sätt kan man bli kär när man minst anar det. Kärlek kan också, precis som rosen, klara sig genom tuffa utmaningar.
- 4) **Förslag:** Den handlar om att kärlek övervinner allt.
- 5) **Elevens eget svar.**
- 6) **Förslag:** Att kärlek kan övervinna allt eftersom kärlek gör en stark.
- 7) **Elevens egna tankar.**

Eeva Kilpi

- 1) Det kan vara både något bra och något dåligt. I dikten är det något bra som är välkommet.
- 2) Hon vill ha en förändring.
- 3) **Förslag:** Att det oväntade kan vara något bra och man ska hellre våga välkomna förändring än vara rädd för den. En förändring kan vara en möjlighet.

4) **Förslag:** en överraskning, förändring, det oväntade

Från en stygg flicka

- 1) **Förslag:** För att hen vill att den andra ska känna eller må likadant som hen.
- 2) Mycket dåligt. / Inte alls.
- 3) **Förslag:** Att personen ska känna olika känslor som både värmer och gör hen glad – precis som poeten själv känner.
- 4) **Förslag:** Någon form av kärleksmöte som inte är helt tillåtet.
- 5) **Förslag:** För att hon har gjort något som hon kanske inte borde ha gjort, något otillåtet.

Vart jag än går

- 1) Den handlar om någon som älskar en annan person väldigt mycket och som lovar att alltid finnas där även om det bara är i tanken.
- 2) **Förslag:** Den ena vill finnas där som ett stöd och som en trygghet. Den andra är där och behöver stöd och trygghet.
- 3) Man har svårt att koncentrera sig och är lite avig.
- 4) **Förslag:** Att hen har kommit på att den andra personen är den viktigaste för hen, men att hen inte alltid visar det.
- 5) **Elevens eget svar.**

Jämför dikterna och sångtexten

Elevens egna tankar.

Att läsa sakprosa

Ur SO•S Samhälle

1) Sverige är ett tryggt land eftersom det inte har varit krig här på mycket länge och vi lider inte av matbrist. Vi råkar heller inte ut för naturkatastrofer så ofta.

2) Förslag:

- Tsunami
- Jordbävning
- Orkan
- Vulkanutbrott

3) Någon som måste fly från sitt eget land och som behöver skydd i ett annat land.

4) En invandrare är någon som av olika skäl kommer från ett annat land och bosätter sig i Sverige. Det finns in regel inget tvång bakom.

5) Migrationsverket avgör om en person kan få stanna eller inte stanna i Sverige.

6) Att en person får skydd i ett annat land än sitt eget.

7) Tre av följande anledningar ska finnas med i svaret:

- Hot om förföljelse i hemlandet
- Hot om tortyr i hemlandet
- Hot om dödsstraff i hemlandet
- Krig i hemlandet
- Naturkatastrof i hemlandet.

8) **Permanent:** gäller för alltid.

Tillfälligt: Medan man väntar på besked om eventuellt permanent uppehållstillstånd.

9) **FN:** Förenta Nationerna, en internationell organisation som jobbar för mänskliga rättigheter och att hjälpa utsatta länder.

UNCHR: FN:s avdelning för flyktingfrågor

10) En flykting från ett särskilt utsatt område. En kvotflykting får automatiskt asyl och behöver inte först söka. Migrationsverket hjälper kvotflyktingar att ta sig till Sverige.

9) 820

Människosyn

1) En god vilja är det viktigaste.

2) I svaret ska fyra av följande ingå:

- hudfärg
- ålder
- kön
- handikapp
- politisk åsikt
- längdkultur

3) Om du anser att någon har ett mindre värde på grund av en olikhet och om du agerar utifrån detta så diskriminerar du. Om du tycker illa om en person, men ändå anser att alla människor har samma värde så blir det omöjligt att diskriminera.

4) Om man diskuterar människosyn så kan man bekämpa olika ämnen, som invandrarfientlighet, utan att ens nämna ordet invandrare. Då blir det mindre laddat och man berör ändå det viktigaste – att alla människor är lika mycket värda.

5) Diskutera människosyn mer eftersom det berör så många olika ämnen.

Ords betydelser

- Könsidentitet:** Det kön man identifierar sig med oavsett om man är född som pojke eller flicka
 - Etnisk tillhörighet:** en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
 - Trosuppfattning:** Det man väljer att tro på, t.ex. en religiös livsåskådning eller en icke-religiös.
 - Funktionsnedsättning:** En fysisk, dvs. kroppslig, eller psykisk nedsättning, alltså ett hinder eller en anledning som gör att man hanterar olika situationer på olika sätt.
 - Sexuell läggning:** Om du är t.ex. homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.
- 2) Elevens eget svar.

Litteraturhistoria

Övning: Kombinera rätt

Snorre Sturlason var en isländsk författare som skrev om nordiska gudar.

Miguel de Cervantes skrev om riddaren Don Quijote.

Lev Tolstoj var en rysk författare som skrev realistiska romaner.

F Scott Fitzgerald skrev *Den store Gatsby* som blivit film flera gånger.

Sapfo skrev kärleksdikter till unga kvinnor under Antiken.

Virginia Woolf var med i Bloomsbury Gruppen och skrev Orlando.

Charlotte Brontë använde det påhittade namnet Currer Bell som pseudonym.

Debutboken som **Selma Lagerlöf** skrev hette Gösta Berlings saga.

Jonathan Swift skrev om Gulliver och hans fyra resor.

Mary Shelley skrev skräckboken Frankenstein.

Christine de Pisan var en medeltida författare som anses vara den första feministen.

August Strindberg första bok hette Röda Rummet.

Språk

Övning: Synonymer

1)

arg	förbannad	irriterad	arg	irriterad	förbannad
skratta	garva	fnissa	fnissa	skratta	garva
springa	spurta	jogga	jogga	springa	spurta

2) Elevens egna svar.

Homonymer (sida 165)

1) Förslag:

Solen lyste in genom en smal springa i den öppna dörren.

Han önskade att han kunde springa därifrån, men han stod som fastfrusen i marken.

Kan du visa mig vägen?

Spelmannen sjöng en vacker visa.

De rodde ekan över sjön.

Ugglans rop ekade i natten.

Du måste byta fil om du ska svänga i korsningen där framme.

Han åt fil med flingor varje morgon.

Hälsa din farbror från mig när du träffar honom.

Det är viktigt att äta ordentligt och ta hand om sin hälsa.

Hälsa ordentligt och presentera dig nu.

Drottningen bar sin tunga krona med en plågad min.

Tuggummit kostar en krona.

Du är dig lik och har inte förändrat dig ett dugg.

Polisen har hittat ett lik i vassen.

Jag undrar om min grannes gamla hund fortfarande lever.
 Min pappa älskar ät maträtter som innehåller lever.
 Min syster mår mycket bättre nu när hon har fått en ny lever.

Hon såg fram emot att kliva på planet och flyga för första gången.
 Affären låg på plan 1.
 Bilen stod parkerad på en plan yta utanför huset.

Hon strök handen över det tunna tyget.
 På gården stod en tunna full till bredden med nyplockade äpplen.

Homonymer (sida 167)

- 1) verkar
- 2) ända
- 3) sett
- 4) Ett
- 5) än
- 6) Gott
- 7) Blott
- 8) hjärnan

Övning Rätt eller Fel?

1)

	Rätt	Fel
De flesta språk i Europa är indo-europeiska språk.	☒	☐
Svenskan är ett nordgermanskt språk.	☒	☐
Finska är också ett nordgermanskt språk.	☐	☒
Runalfabetet bestod av 26 tecken.	☐	☒
Äldre västgötalagen var den första svenska skriften med det latinska alfabetet.	☒	☐
Den första Bibeln på svenska kom 1526.	☐	☒
Från 1879 kallas svenskan för nusvenska.	☒	☐
En stor stavningsreform ägde rum 1926.	☐	☒

Korrigerade meningar

2) Finska är ett **finsk-ugriskt** språk
 Runalfabetet består av **24** tecken.

Den första Bibeln på svenska kom mellan **1540–1541**. (1526 kom en översättning av Nya Testamentet.)
 En stor stavningsreform ägde rum **1906**.

Lånord från tyskan

Många ord är väldigt lika de ursprungliga tyska orden:

Tyska	Svenska
Gabel	gaffel
Strumpf	strumpa
Münze	mynt
Stadt	stad
Handeln	handla
Menge	Belopp (mängd)
Herr	herr
Schneider	skräddare
Frau	fru
Fräulein	fröken
Schumacher	skomakare
Dass	dass

Lånord från franskan

Exempel:

Matlagningsyrken: crème fraiche, maräng, choklad, dessert, assiett, baguette, butelj, restaurang

Författaryrken: bibliotek, journal, redaktion, artikel, reklam, kopia, debut

Intervju med Ann-Helén Laestadius

- 1) I Kiruna
- 2) Sms från Soppero
- 3) En renskötare som Agnes blir kär i.
- 4) Agnes har, precis som Ann-Helén Laestadius en samisk mamma och en icke-samisk pappa. Hennes jakt på

att hitta sin egen identitet är lik den som Ann-Helén själv har upplevt.

5) Även om hon själv aldrig fått lära sig språket så är samiska det språket som ligger henne närmast om hjärtat. Hon saknar språket och känner en stor sorg att hon aldrig fick lära sig det eftersom det är en så stor del av hennes omgivning och uppväxt.

6) Hon menar att utan språk kan det vara svårt att känna sig hel i sin (samiska) identitet.

7) Hon säger att Det är viktigt för att det är ett ställningstagande från statens sida att erkänna samerna som Sveriges ursprungsbefolkning med ett eget språk och en egen kultur.

8) Nordsamiska, lulesamiska och sydsamiska.
[Elevens egna svar.](#)

4) Han är chefredaktör på Dagens Nyheter (2022).

5) Han säger att det tar längre tid för nya ord att komma in i just nyhetsartiklar, som är de mest allvarliga och seriösa texterna i en tidning.

6) Kvinnor ([OBS! Den här typen av preferenser kan ändras.](#))

7) Om man inte vet vilket kön någon tillhör eller om man inte vill tilldela någon ett kön (t.ex. barn).

8) [Elevens eget svar.](#)

Att bilda nya ord

4. [Följande ord är låneord som har försvenskats:](#)

selfie, (selfiepinne), mobil zombie, usie, hypa, (nomofobi)

5) [Följande är kombinationer av gamla \(tidigare använda\) ord:](#)

kärrtorpa, conversesjukan, (queerpolska)

Ett nytt pronomen – hen

1) 2012

2) Tanken är att hen ska användas om vi inte vet en persons kön, istället för att skriva han/hon, eller om en person faktiskt inte vill kallas varken han eller hon.

3) T.ex. i dialoger (i mindre formella texter).